PÁLYÁZATI BESZÁMOLÓ

Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája Arany János téri diákok 1. csoportja

HAT-KP-1-2025/1-0023357

A pályázat címe: Erdély értékeinek megismerése

Időpont: 2026. május 17-22.

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. pályázatában

Létszám: 29 diák + 3 kísérőtanár

Szállás: Fenyő vendégház Korond, Papmocsár utca 610., Hargita megye

<u>Előkészítő szakasz</u>

Előkészítő órákat tartottunk osztályfőnöki órán, történelem órán, illetve magyar irodalom és ének-zene tanórákon, amelyek segítségével

- új ismereteket szereztek a gyermekek a mai Románia területén élő magyarság létszámáról, az államhatáron túli elhelyezkedés történelmi okairól; az ott élő magyarság életmódjáról, vallási hagyományairól, kézműves mesterségeiről, folklórjáról – osztályfőnöki órán a Határtalanul Barangoló Okos Doboz kockáinak feladatait oldották meg a gyermekek (pl.: Erdély nemzetiségei, Erdélyi városok, Mondák, legendák, Vallási élet Erdélyben, Erdély összefoglaló.); Petőfi Sándor életéhez kapcsolódva a Hazajáró turisztikai-honismereti magazinműsor-sorozat 164.,33., 34.,132. részének egy-egy részletét tekintettük meg magyar irodalom órákon;
- megbeszéltük a toleráns viselkedés szabályait – alkalmazkodás egymáshoz az utazás, az étkezés, a pihenés, a szabadidő alkalmával;
- megismerték a gyermekek a buszos utazás etikai kódexét.

A tanulmányi kirándulás megvalósulása

1. **nap (vasárnap):**

Debrecen - Nagykereki határátkelő – Szováta – Korond (kb. 416km)

Az első nap javarészt az utazással telt, de a hegyvidéki táj szépsége mindenkit lenyűgözött, így gyorsan telt az idő is. Az emeletes, légkondicionált busz pedig komfortossá is tette utazásunkat; vezetője pedig a kirándulás minden napján biztonságban tartott minket, illetve kedvesen, rendkívüli hozzáértéssel, praktikummal figyelt ránk. Szovátára vezetett az első utunk. Körbejárhattuk a Medve-tavat, idegenvezetőnktől hallhattunk a kialakulásáról, közkedveltségének okáról – a sóban gazdag víz gyógyhatású.

Késő délután érkeztünk meg Korondra, ahol az elkövetkező napokban a szálláshelyünk is volt. A Fenyő vendégház külsejét tekintve szép, magán viseli a helyi építkezés jellegzetességeit.

Vacsoránkat egy közeli vendéglátóhely biztosította a számunkra – ottlétünk elkövetkező minden napján így volt ez reggel és este. Minden étkezés alkalmával bőséges finom étellel és kedves kiszolgálással vártak minket. (A legnagyobb sikert, elismerést a töltelékes káposzta vívta ki.)

2. <u>nap (hétfő):</u>

Korond – Farkaslaka – Korond (kb. 30km)

Első utunk célja a parajdi só feldolgozásának helyszíne volt. A helyi vezető megmutatta, milyen tömbökben érkezik a só Parajdról. Láthattuk, hogyan vágják, osztályozzák a darabokat. Hallottunk arról, hogy több mint 80 ásványi anyag található a sóban. Ez az oka a nagy keresletnek. Készül itt többféle testápoló termék, és természetesen konyhai felhasználásra is alkalmassá teszik. Kaptunk is egy-egy adagot utóbbiból ajándékként.

Ezután némi szabadidő következett, így a szeretteinknek vásárolhattunk apró ajándékot a helyi árusoktól, készítőktől pl. fadobozkát, sókészítményt, bőrből készült tárgyakat, fazekastermékeket.

Ezt követően egy mára már eltűnőben lévő tevékenységet űző mesterhez érkeztünk. A taplászok speciális munkája is az itt élők ügyességét, alkalmazkodási képességét dicséri. Ínséges időkben mindig találtak újabb megélhetési lehetőséget. Így történt ez az 1800-as évek végén, az 1900-as évek elején. A bükkerdőkben megjelenő taplógombát kezdték begyűjteni, majd megmunkálni. Mára már alig akad mestere Korondon is. Szerte a világon pedig szintén eltűnőben van a mesterség. Láthattuk, hogyan válik a taplóból kézügyesség és elszántság segítségével pl. kalap, táska, kulcstartó.

Kellőképpen megéhezve érkeztünk ezután egy kézműves ételeiről ismert és elismert bemutató- és fogadóhelyre Korond egy magaslati pontján. A gyönyörű panoráma is hozzájárult ahhoz, hogy a különleges sajtok, a helyben készült vert kenyér, az ízesített zsír, lekvárok, a teakülönlegességek csillapítsák éhségünket, fáradtságunkat.

Ebéd után Farkaslakára utaztunk. Első megállónk egy faszénégető telepnél volt. Kísérőnktől megtudtuk, mennyire veszélyes az égetés során keletkező sokféle gáznemű anyag. Ezért is végzik egyre kevesebben ezt a munkát. Pedig szükség van rá. A kürtőskalácskészítők vásárolják a faszenet, mert azzal sütve kap igazán kellemes aromát a tészta.

Farkaslakára érkezve Tamási Áron életútjáról az egykori lakóház idegenvezetője mesélt nekünk. Figyelemmel hallgattuk, és fedeztünk fel minden relikviát, ami az író emlékét őrzi a szülőházban. Ezt követően az író sírjánál koszorút helyeztünk el.
Végül egy kürtőskalács készítő műhelybe érkeztünk, melyhez közeledve egyre erősebben érezhettük a finom illatokat. Megismerve a mesterség eredetét, formálódását, a ma használatos ízesítési és technológiai eljárásokat, többekben megfogalmazódott az édesség otthoni elkészítése is. Meglepetésünkre ott helyben elkészíthettük a saját kürtőskalácsunkat – ki-ki a maga választotta ízesítéssel.
Az élménydús nap után ismét remek vacsorával vártak minket.

3. **<u>nap (kedd):</u>**

Korond - Székelyudvarhely – Fehéregyháza – Kőrispatak – Bözödújfalu – Korond
(kb. 80km)

Aznapi utunk először Székelyudvarhelyre vezetett a bőséges reggelit követően. Sétát tettünk idegenvezetőnk útmutatásai szerint a belvárosban, miközben hallhattunk arról is, hogy mit tanulnak és hogyan haladhatnak tanulmányaikban a gyermekek. Ellátogattunk a szoborparkba is.

Ezt követően Kőrispatakra, a Szalmakalap Múzeumba indultunk. Szőcs Lajos, a múzeum alapítója vidámsággal várt minket. Megismertetett bennünket a szalmakalap és az egyéb szalmatárgyak alapanyagával, az elkészítés lehetséges módjaival. Segítői a gyakorlatban is megmutatták a készítés folyamatát. Aztán ki is próbálhattunk különböző technikákat. Készíthettünk szalmaangyalkát, csillagot.
Elkalauzoltak minket a „csodakúthoz”, melynek egészséges vizét is megkóstolhattuk. Végül egy régi malom belsejét is láthattuk – a „búza útján” járva.
Vendéglátónk a következő helyszínről, Bözödújfaluról szívhez szólón mesélt a múzeum udvarán. Megismerhettük az egykori falu elárasztásának történetét. Ezután utaztunk el a

helyszínre. Döbbenetes látvány volt az emlékkertben a sok kopjafa. Ezeknek száma épp annyi, amennyi ház állt az elárasztás előtt a faluban. A tározóban az egyik egykori templom tornya még kimagasodik a vízből, és örök mementóként áll árván, figyelmeztetőn.

4. <u>nap (szerda):</u>

Korond – Békás-szoros, Gyilkos-tó – Korond (kb. 185km)

A szokásnak megfelelően ezen a napon is finom reggeli után indultunk – a gyermekek által talán legjobban várt kirándulásra. A szurdokvölgy felé vezető úton az idegenvezetőnk legendákat mesélt a szorosról és a tóról is; hallhattunk természetvédelemi jelentőségükről, földrajzi fekvésükről, éghajlatukról. A rendkívül titokzatos, misztikus szorosban rövid sétát tettünk, hogy közvetlen közelről megtapasztalhassuk a természet erejét. A Gyilkos-tóhoz érkezve szabadidőt is kaptunk – lehetőségünk nyílt ismét ajándéktárgyak vásárlásra, a tó melletti pihenésre. Az időjárás is kegyes volt hozzánk, így a kirándulást követően kellemesen elfáradva érkeztünk a helyi Művelődési Központhoz, ahol műsoros esten ismerhettük meg a helyi előadókat. Hallhattunk fúvószenekart, láthattunk néptáncot autentikus instrumentális zenével kísérve. A csárdás lépéseit a vállalkozó kedvű gyermekek is megtanulhatták. Az est végén közösen énekeltük el a magyar Himnuszt, végezetül az Egy vérből valók vagyunk című dalt, amely az összetartozás érzését erősítette meg mindannyiunkban.

A napot gazdag vacsora zárta, valamint a szálláson további közös játék, beszélgetések.

5.nap (csütörtök):

Korond – Gyimesbükk – Csíksomlyó - Korond (kb. 290km)

Ismét bőséges reggelit követőn indultunk útnak. Ezúttal az Ezeréves határ volt az első állomásunk Gyimesbükkön.

Itt található meg a 30-as vasúti őrház, az Ezeréves határ legfontosabb szimbóluma.

Ez volt a legkeletibb ilyen őrháza az egykori MÁV-nak, azaz a Magyar Királyi Államvasútnak. Az őrházban található kiállítás tárgyait Bilibók Ágoston gyűjtötte és rendszerezte; illetve ő írta meg a vasút történetét is. A helyszínt ő maga mutatta be nekünk.

Az ebédünk hidegcsomag volt. A nap utolsó állomása a magyarok búcsújáróhelye, Csíksomlyó volt. A „Napba öltözött Boldogasszony” szobrához járulhattunk a ferences kegytemplomban. Idegenvezetőnk mesélt a templom és a búcsú szakrális jelentőségéről, történetéről. Megtudtuk pl., hogy a hársfából készült szobor a legnagyobb a világon a Szűzanyáról.

A hosszú utazás után nagyon jól esett a kiadós, finom vacsora és a nyugodt pihenést biztosító jó levegő.

6. nap (péntek):

Korond – Bánffyhunyad – Király-hágó – Debrecen (kb. 416 km)

Bőséges reggeli után indultunk hazafelé Korondról. Úticsomag a szokásnak megfelelően – szendvics, gyümölcs, keksz, ivóvíz. Bánffyhunyadon álltunk meg hosszabb időre, ahol a város románkori református templomáról, annak történetéről mesélt nekünk a református lelkész. A templom külső és belső szépsége Kalotaszeg múltját és jelenét is felvázolta előttünk.

A Király-hágóról még visszatekinthettünk a gyönyörű dombos-hegyes vidékre. Felejthetetlen, élményekben gazdag volt ez a hat nap! És jó szívvel ajánljuk minden Erdélybe indulónak! Külön köszönetet mondunk az idegenvezetőnknek, aki nem csupán az egyes helyszínek történelméről, szerepéről osztotta meg gazdag tudását velünk, hanem személyes élményekkel tette érthetőbbé azt. Köszönjük szépen a Határtalanul programnak, a VAYA-nak a lehetőséget!

Értékelő szakasz

A) Értékelő órákat tartottunk.

Az utazást követő héten - 2026. május 27. – osztályfőnöki órán az utazók megosztották a közös tapasztalatokat. Élménybeszámolót tartottak, a kirándulás során készült képekből pedig felismerési vetélkedőt is rendeztünk.

B) Kiállítás

Az iskola aulájában tabló- és fotókiállítást állítottunk össze.